

На основу члана IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на сједници Представничког дома одржаној 18. октобра 2000. године и на сједници Дома народа одржаној 23. октобра 2000. године донијела је

ЗАКОН О СЛОБОДИ ПРИСТУПА ИНФОРМАЦИЈАМА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

ОДЈЕЉАК I УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. Циљ

Циљ овог закона је да:

- а) се установи да информације под контролом јавног органа представљају јавно добро од вриједности и да јавни приступ овим информацијама промовише већу транспарентност и одговорност тих јавних органа, те да су ове информације неопходне за демократски процес;
- б) се установи да свако лице има право приступа овим информацијама у највећој могућој мјери у складу са јавним интересом, те да јавни органи имају одговарајућу обавезу да објаве информације; и
- ц) омогући сваком физичком лицу да затражи измјену, и даје коментар на своје личне информације под контролом јавног органа.

Члан 2. Тумачење

Овај закон се тумачи са циљем да олакша и промовише у највећој мјери и без одлагања објављивање информација под контролом јавног органа по најнижој прихватљивој цијени.

Члан 3. Дефиниције

У смислу овог закона,

1. “информација” је сваки материјал којим се преносе чињенице, мишљења, подаци, или било који други садржај, укључујући сваку копију или њен дио, без обзира на облик или карактеристике, као и на то када је сачињена и како је класификована.

2. “јавни орган” је сваки орган у Босни и Херцеговини како слиједи:
- а) извршни орган;
 - б) законодавни орган;
 - ц) судски орган;
 - д) орган који обавља јавну функцију, а именован је или установљен у складу са законом;
 - е) било који други управни орган;
 - ф) правно лице које је у власништву или које контролише јавни орган.
3. “контрола” значи или располагање информацијама или контрола приступа информацијама.
4. “лична информација” је свака информација која се односи на физичко лице које се може директно или индиректно идентификовати чињеницама као што су, али није ограничено на, идентификациони број или физички, ментални, економски, етнички, вјерски, културни или социјални идентитет тог лица.
5. “надлежни јавни орган” је јавни орган који има контролу над траженом информацијом, а то је јавни орган који је сачинио информацију или за кога је сачињена информација. Ако се јавни орган који је сачинио информацију или за кога је сачињена информација не може утврдити, онда је надлежан онај јавни орган чија је функција најближа траженој информацији.

ОДЈЕЉАК II ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА

Члан 4. Право приступа

Свако физичко и правно лице има право приступа информацијама које су под контролом јавног органа, а сваки јавни орган има одговарајућу обавезу да објави такве информације. Ово право приступа подлијеже само формалним радњама и ограничењима како је утврђено у овом закону.

Члан 5.
Утврђивање изузетка

1. На основу испитивања сваког појединачног случаја, изузетак од објављивања тражене информације се утврђује само у случајевима када надлежни јавни орган:
- а) утврди изузетак у смислу чланова 6., 7. или 8. за цијелу информацију или дио информације; и
 - б) одреди, након обављеног испитивања јавног интереса у смислу члана 9., да објављивање информације није од јавног интереса.

Члан 6.
Изузеци код функција јавних органа

1. Надлежни јавни орган може да утврди изузетак, у случајевима када се откривањем информације основано може очекивати изазивање значајне штете по легитимне циљеве сљедећих категорија у Босни и Херцеговини:
- а) вањска политика, интереси одбране и безбједности, као и заштита јавне безбједности;
 - б) интереси монетарне политике;
 - ц) спречавање криминала и свако откривање криминала; и
 - д) заштита процеса доношења одлуке од стране јавног органа у давању мишљења, савјета или препорука од стране јавног органа, запосленог лица у јавном органу, или сваког лица које врши активности за или у име јавног органа, а не обухваћа чињеничне, статистичке, научне или техничке информације.

Члан 7.
Изузетак код повјерљивих комерцијалних информација

Када надлежни јавни орган оправдано утврди да захтјев за приступ информацијама укључује повјерљиве комерцијалне интересе треће стране, надлежни јавни орган ће дописом, по хитном поступку, обавијестити трећу страну о појединостима захтјева. Дописом се трећа страна информише о непосредном објављивању информација, уколико трећа страна, у року од 15 дана од пријема овог дописа, не одговори у писаној форми да такве информације сматра повјерљивим и наведе разлоге за штету која би проистекла из објављивања информација. Након пријема таквог одговора, надлежни јавни орган ће утврдити изузетак.

Члан 8.

Изузетак код заштите приватности

Надлежни јавни орган ће утврдити изузетак када оправдано утврди да тражене информације укључују личне интересе које се односе на приватност трећег лица.

Члан 9.

Испитивање јавног интереса

1. Надлежни јавни орган ће објавити тражену информацију, без обзира на утврђени изузетак у смислу чл. 6., 7. или 8., ако је то оправдано јавним интересом, и узети у обзир сваку корист и сваку штету које могу проистећи из тога.
2. У доношењу одлуке да ли је објављивање информација оправдано јавним интересом, надлежни јавни орган ће размотрити околности као што су, али нису ограничене на, свако непоштовање законске обавезе, постојање било каквог преступа, судску погрешку, злоупотребу власти или немар у обављању службене дужности, неовлашћено коришћење јавних фондова, или опасност по здравље или безбједност појединца, јавности или околине.
3. Ако је утврђено да је објављивање тражених информација, коју је надлежни јавни орган утврдио као изузетак у смислу члана 7. или члана 8., у јавном интересу, надлежни јавни орган ће дописом обавијестити трећу страну да ће информације бити објављене по истеку рока од 15 дана од дана пријема овог дописа. Трећа страна ће такође бити дописом обавијештена о праву жалбе, надлежном органу коме се жалба подноси, уз неопходне информације у вези са обраћањем таквом органу, као и крајњи рок и трошкове за подношење жалбе. Трећа страна ће такође дописом бити обавијештена о праву обраћања Омбудсмену, а овај допис ће садржавати све неопходне информације за обраћање овој Канцеларији.

Члан 10.

Раздвајање информација на дијелове

Ако је дио тражених информација утврђен као изузетак, надлежни јавни орган ће издвојити такав дио и објавити остатак информација, осим ако због овог раздвајања информације нису постале неразумљиве.

ОДЈЕЉАК III

ПОСТУПАК ПРИСТУПА ИНФОРМАЦИЈАМА

Члан 11.

Подношење захтјева

1. Захтјеви за приступ информацијама се подnose оном јавном органу за којег подносилац захтјева сматра да је надлежан.

2. Захтјев за приступ информацији мора:
 - а) да буде у писаној форми, написан на једном од службених језика Босне и Херцеговине;
 - б) да садржава довољно података у вези са природом и/или садржајем информација, како би се омогућило да јавни орган проведе редовне активности у циљу проналажења захтијеваних информација; и
 - ц) да укључи име подносиоца захтјева, као и адресу подносиоца захтјева.
3. Захтјев за приступ личној информацији мора, поред испуњавања услова из става 2., да буде сачињен само од стране физичког лица на којег се захтјев односи, или од стране законског заступника подносиоца захтјева или од лица којег је подносилац захтјева овластио у писаној форми за приступ информацији. Ако је захтјев сачињен од стране лица на које се односи, ово лице ће потписати захтјев и показати свој законом утврђен лични докуменат са фотографијом. Ако је захтјев сачињен од стране законског заступника подносиоца захтјева или лица које је овлашћено за приступ информацији, то лице ће потписати захтјев, показати свој законом утврђен лични докуменат са фотографијом, доказ о законском заступању или пуномоћ, као и копију законом утврђеног личног документа подносиоца захтјева.
4. Јавни орган неће испитивати нити захтијевати разлоге оправданости захтјева.

Члан 12

Немогућност поступања у складу са захтјевом

1. Ако јавни орган није у могућности да удовољи захтјеву због недостатка формалних услова који су предвиђени ставовима 2. и 3. члана 11., он ће, што је прије могуће, али најкасније 8 дана од дана пријема захтјева, писмено обавијестити подносиоца захтјева када је такво обавјештавање могуће, да захтјев не може да буде обрађен из наведеног разлога. Овај допис ће обавијестити подносиоца о могућности подношења жалбе одређеном органу коме жалба треба да буде упућена, укључујући неопходне податке за контакте са таквим органом, као и трошкове подношења жалбе. Дописом ће такође подносилац захтјева бити обавијештен о праву обраћања Омбудсмену, а садржаваће и све неопходне информације за контакте.
2. За захтјеве који нису у складу са чланом 11.2.б) обавијест из става 1. ће такође садржавати сва специфична питања која могу разјаснити захтјев, као и копију Водича, у смислу члана 20.а).
3. Дописом предвиђеним овим чланом подносилац захтјева ће бити обавијештен да ће се преиначени захтјев третирали као нови захтјев.

Члан 13.

Одређивање надлежног јавног органа

1. Ако јавни орган који прими захтјев није надлежан он ће, што је прије могуће, али најкасније 8 дана од дана пријема захтјева, прослиједити захтјев надлежном јавном органу и дописом о томе обавијестити подносиоца захтјева. Захтјев се не просљеђује ако се у наведеном временском периоду утврди да је тражена информација под контролом јавног органа који је примио захтјев, а надлежни јавни орган, након што је обавијештен о појединостима овог захтјева, нема приговора да јавни орган који је примио захтјев обради такав захтјев. Јавни орган који је примио захтјев сматра се надлежним јавним органом и обрађује захтјев у смислу члана 14.
2. Ако се не може утврдити сједиште надлежног јавног органа, а у случају када јавни орган који прими захтјев има контролу над траженом информацијом, јавни орган који је примио захтјев се сматра надлежним јавним органом. Ако се не може утврдити сједиште надлежног јавног органа, а у случају када јавни орган који је примио захтјев нема контролу над траженом информацијом, јавни орган који је примио захтјев ће у временском периоду утврђеном у ставу 1. дописом обавијестити подносиоца захтјева да захтјев не може бити обрађен из овог разлога.

Члан 14.

Поступање надлежног јавног органа по пријему захтјева

1. По пријему захтјева за приступ информацији, надлежни јавни орган предузима све редовне мјере да прикупи захтијеване информације, и размотри све чињенице и околности које су значајне за обраду захтјева.
2. Ако се одобри приступ информацији, било дјелимичној или цијелој информацији, надлежни јавни орган дописом о томе обавјештава подносиоца захтјева. Дописом се:
 - а) обавјештава подносилац захтјева о могућности личног приступа информацијама у просторијама надлежног јавног органа; и
 - б) обавјештава подносилац захтјева о могућности умножавања, трошковима умножавања, те да се умножавање подносиоцу захтјева обезбјеђује након извршене уплате. Када је умножавање информације веома сложено или дуготрајно, умножавање се обезбјеђује подносиоцу захтјева у вријеме које је прихватљиво и за подносиоца захтјева и за надлежни јавни орган; или
 - ц) прилаже копија тражене информације када се она обезбјеђује бесплатно у смислу члана 16.

3. Ако се одбије приступ информацији, било дјелимичној или цијелој информацији, надлежни јавни орган дописом о томе обавјештава подносиоца захтјева. Допис треба да:
 - а. садржи законски основ за статус изузећа информације, уз наводе чланова овог Закона на које се позива, као и сва материјална питања која су важна за одлуку, што укључује и узимање у обзир фактора јавног интереса; и
 - б) обавјештава подносиоца захтјева о праву подношења жалбе, одређеном органу, а што укључује неопходне податке за контакте са таквим органом, крајњи рок за подношење жалбе, као и трошкове подношења жалбе. Ово обавјештење упућује подносиоца захтјева на право да се обрати Омбудсмену и садржава неопходне податке за контакте са овом Канцеларијом.
4. Дописи предвиђени ставовима 2. и 3. биће упућени што је прије могуће, а најкасније 15 дана од дана пријема захтјева. За захтјеве који се обрађују у смислу члана 7. и/или члана 9. 3. овај рок од 15 дана се продужава за временски период утврђен у тим члановима. Подносилац захтјева ће дописом, а по хитном поступку, бити обавијештен о продужетку рока, као и о разлозима тог продужења.

Члан 15.

Језик на којем су информације доступне

1. Приступ информацији ће бити обезбијеђен на једном од службених језика у Босни и Херцеговини; као и на оригиналном језику који је различит од једног од службених језика у Босни и Херцеговини, ако је то могуће и разумно учинити.
2. Надлежни јавни орган није дужан да преводи информације са једног на други службени језик у Босни и Херцеговини.

Члан 16.

Трошкови умножавања

Надлежни јавни орган не наплаћује накнаде или таксе за подношење захтјева или за дописе у смислу овог закона. Цијене се одређују само за услуге умножавања, а утврђује их Савјет министара у својој одлуци која се донесе у смислу овог закона. За стандардну величину фотокопија, првих десет страна се не наплаћује.

ОДЈЕЉАК IV ЛИЧНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Члан 17.

Право на измјену и/или давање коментара на личне информације

1. Свако лице има право да обезбиједи да његове личне информације које су под контролом јавног органа буду тачне или, у односу на сврху прикупљања или коришћења информација, да буду актуелне, комплетне, релевантне за законску намјену због које су архивирани, те да на било који други начин нису погрешне.
2. Након одобравања приступа личним информацијама, подносилац захтјева може поступити у смислу става 1., тако што подноси:
 - а) захтјев за измјену. Захтјев за измјену може се одбити само ако надлежни јавни орган утврди да информације на које се захтјев односи испуњавају услове из става 1. Ако се захтјев одбије, надлежни јавни орган дописом о томе обавјештава подносиоца захтјева, а овај допис мора испуњавати услове утврђене у члану 14. 3. б) овог закона; и/или
 - б) коментар који се додаје на личне информације. Коментар мора потписати подносилац захтјева, те се мора односити на информације на које се додаје. Надлежни јавни орган што је могуће прије, али најкасније 15 дана од дана пријема коментара дописом обавјештава подносиоца захтјева да је такав коментар додат информацијама.

ОДЈЕЉАК V

ОДГОВОРНОСТИ ЈАВНИХ ОРГАНА

Члан 18.

Обавеза помагања

Јавни орган предузима све редовне мјере помоћи сваком физичком или правном лицу које тражи да оствари било које право у смислу овог закона.

Члан 19.

Службеник за информисање

Сваки јавни орган именује службеника за информисање који обрађује захтјеве сачињене у складу са овим законом. Након именовања службеника за информисање, његово име и подаци за контакт се достављају Омбудсмену.

Члан 20.

Обавеза достављања

1. Сваки јавни орган доставља:

- a) Водич којим се сваком лицу омогућава приступ информацијама под контролом јавног органа укључујући, али није ограничено на, информације потребне за обраћање јавном органу и његовом службенику за информисање, битне елементе поступка подношења захтјева, заједно са узорком захтјева у писаној форми, информације о категоријама изузетака, поступку приступа информацијама, трошковима умножавања, приступу правном лијеку, и свим битним роковима. Водич такође упућује на индекс регистар како је утврђено у тачки (б), као и на начин приступа регистру. Водич се доставља Омбудсмену, свакој јавној и свакој правној библиотеци у Босни и Херцеговини и, када је могуће путем интернета, а доступан је на захтјев. Овај Водич је бесплатан.
- б) Индекс регистар, врсту информација које су под контролом јавног органа, облик у којем су информације на располагању, као и податке о томе гдје се може приступити тим информацијама. Овај индекс регистар се ставља на располагање у смислу обавезе о достављању, како је утврђено у ставу (а).
- ц) Статистичке податке, по тромјесечном приказу, који се односе, али нису ограничене, на број примљених захтјева, врсту тражених информација, утврђене изузетке, као и одлуке које се донесу у току поступка, те коначне одлуке. Ови статистички подаци се достављају Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине и Омбудсмену, а доступне су на захтјев.
- д) Извјештај, најмање годишњи, у којем се детаљно наводе функције, политика, послови и организациона структура и финансијски послови јавног органа, што укључује, али није ограничено, на његов предложени буџет и годишњи финансијски извјештај који садржи детаље о оствареним приходима и расходима у претходној години. Овај извјештај се подноси Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине и доступан је на захтјев.

ОДЈЕЉАК VI - ОМБУДСМЕН

Члан 21 Омбудсмен

Омбудсмен за Босну и Херцеговину обављаће своје функције у смислу овог Закона, а у складу са његовим мандатом и одговорностима, како је утврђено чланом ИИ. параграф 1. Устава Босне и Херцеговине и Анексом 6. Општег оквирног споразума за мир, као и у складу са свим касније донесеним прописима који регулишу његову надлежност и одговорности.

Члан 22
Активности Омбудсмена

У обављању функција у смислу овог Закона, Омбудсмен за Босну и Херцеговину може *интер алиа* да разматра:

- (а) сачињавање и достављање информација, као што су водичи и опште препоруке за олакшавање провођења и употребе овог Закона;
- (б) укључивање у годишњи извјештај посебног дијела који се односи на његове активности у смислу овог Закона; и
- (ц) предлагање инструкција о примјени овог Закона свим надлежним министарствима унутар Босне и Херцеговине, у сарадњи са институцијама омбудсмена у Федерацији Босне и Херцеговине и Републици Српској.

ОДЈЕЉАК VII - ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 23
Право на жалбу

- (1) Сваки подносилац захтјева има право поднијети жалбу у управном поступку на сваку одлуку донесену у смислу овог Закона руководиоцу јавног органа који је донио одлуку. У разматрању такве жалбе, руководилац јавног органа примјењује опште заједничке принципе закона који регулишу област управе, а наведени су у члану 26. (1).
- (2) Ниједном одредбом овог Закона се не онемогућује право физичког или правног лица да се жали у управном поступку или обезбиједи разматрање од стране суда.

Члан 24
Сарадња

Сваки јавни орган у Босни и Херцеговини је дужан да пружа помоћ јавним органима у ентитетима када примјена одговарајућих закона о слободи информисања утврђује њихову сарадњу.

Члан 25
Одговорност за примјену Закона

- (1) Савјет министара предузима све одговарајуће мјере, укључујући, али без ограничења на доношење одлука, ради обезбјеђења прописног и ефикасног провођења овог Закона.
- (2) Савјет министара ће, у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог Закона, донијети Одлуку којом се регулишу трошкови умножавања у смислу члана 16., те потписати заједнички договор са владама ентитета у циљу примјене члана 24.

Члан 26

Овај Закон у односу на друге законе

- (1) У циљу овог Закона општи заједнички принципи закона који регулишу област управе, као што су закони о управи и закони о управним потупцима Федерације Босне и Херцеговине и Републике Српске примјењују се све док иста питања нису регулисана овим Законом.
- (2) Овим Законом се не умањују права и обавезе лица које се односе на приступ информацијама како је регулисано законима о судском поступку, укључујући доказни поступак, у складу са законима који се односе на професионалне повластице утврђене законом, или у складу са законима о административним таксама, укључујући таксе за прибављање оригиналне документације, а изузимајући таксе за подношење захтјева или доношења одлуке.
- (3) Свако кршење овог Закона подлијеже санкцијама у складу са кривичним законима, законима о прекршајима и законима из области управе, и у складу са другим законима који су важећи на територији Босне и Херцеговине.
- (4) Законски акти који се усвоје након овог Закона, а чија сврха није измјена овог Закона, неће ограничити права и обавезе које су утврђене овим Законом.

Члан 27

Прелазне одредбе

- (1) У току прва три мјесеца након ступања на снагу овог Закона, јавни орган може захтијевати продужење рокова предвиђених у члановима 12. и 14.(4) за 15 дана. Ако је такво продужење захтијевано, јавни орган који тражи продужење о томе дописом обавјештава подносиоца захтјева и заинтересоване стране у оквиру првобитно одређених рокова.
- (2) Сваки јавни орган у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог Закона дужан је да примијени члан 20.(а) и (б).

Члан 28

Ступање на снагу

Овај Закон ступа на снагу осам дана након објављивања у Службеном гласнику Босне и Херцеговине.

ПС БиХ Број:57/00
23.октобра 2000. године
Сарајево

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ
Мр Владимир Шољић, с.р.

Предсједавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ
Др Халид Гењац, с.р.